

TÜRKİYE DİYANET VAKFI

İSLÂM

ANSİKLOPEDİSİ

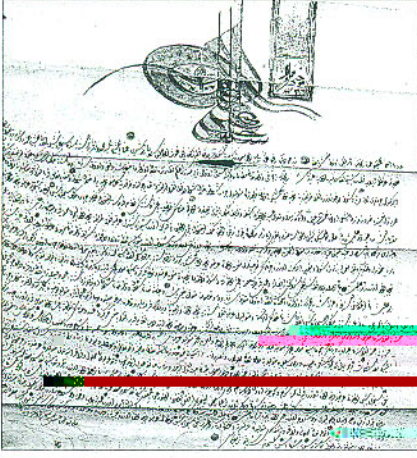

CİLT 9

DÂRÜSSAÂDE - DULKADİROĞULLARI

EGE ÜNİVERSİTESİ, DEKÜTÖRÖĞÜ, Kütüphane ve Dokümantasyon B. İst. Başkanlığı	
D. B. No.	26214
Tarih No.	030-297
Geliş. T.	10.8.1995

İstanbul 1994

Divani hattıyla yazılmış bir Ferman
(Aziz Mahmud Hüdâî Türebisi)

1871), Vahdetî Efendi, Mehmed Şefik Bey, Nâsîh Efendi, Ferid Bey, Mehmed İzzet Efendi, Sâmi Efendi, Kâmil Akdik, İsmail Hakkı Altunbezer, Mustafa Halim

câhîlî, s. 543-547), Âmidî'nin *el-Mü'telif ve'l-muhtelif* adlı eseriyle İbnü'n-Nedîm'in *el-Fihrist*'inden çeşitli kabilelere ait seksen civarında divan tesbit etmişse de bunlardan sadece *Dîvânü'l-Hüzeliyyîn*'in günümüze kadar geldiği bilinmektedir. Bu edebî malzemenin dil, edebiyat, sözlük ve tarih ilmi bakımından büyük önem taşıdığı, gerçek elde bulunan *Dîvânü'l-Hüzeliyyîn*'den, gerekse kaybolan İrakî divanlarından yararlanıp bazı nakillerden anlaşılmalıdır.

Mudâfîler'in bir kolu olduğu için Kurayş kabilesine yakın akrabaları insansı bulunan Hüzeyl kabilesi, Arap yarımadasının orta kısmında Taif ve civarında yabancıardan uzak bir bölgede yaşıyordu ve Arap kabileleri arasında fesahati, belâgati, ayrıca yetiştirdiği şairlerin çokluğu ile ün yapmıştı. Bundan dolayı diliyle *istîşhâd** edilecek kabilelerden biri olarak kabul edilmiştir. İmam Şâfiî'nin Hüzeyl kabilesi şairlerine ait 10.000 beyit ezberlediği ve başta Asmaî olmak üzere birçok kişinin ken-

BİBLİYOGRAFYA:

Sükkerî, *Şerhu eş'ari'l-Hüzeliyyîn* (nşr. Abdüssettâr Ahmed Ferrâci), Kahire 1963-65, I-III; Brockelmann, *GAL Suppl.*, I, 41-43; Sezgin, *GAS*, II, 45-46; Blachère, *Târîhu'l-edeb.*, s. 161-162; Abdülvehhâb es-Sâbüni, *Şu'ara' ve devâûin*, Beyrut 1978, s. 52-68; Ma'a'l-Mektebe, s. 263-264; Nâsirüddin el-Esed, *Meşâdirü's-şi'ri'l-câhîlî*, Kahire 1978, s. 543-572; G. C. Anawati - O. P., "Textes Arabes Anciens Edites en Egypte", *Journal of the American Oriental Society*, 1963-1964, et 1965-1966, I, 261-264; Nâsîh Efendi, *Şerhü'l-Hüzeliyyîn*, I, XI, 93.

DİVÂNÜ LUGÂTİ't-TÜRK

المطبخ الفاتح

Kâşgarlı Mahmud tarafından Araplar'a Türkçe'yi öğretmek ve Türkçe'nin Arapça kadar zengin olduğunu göstermek amacıyla yazılan *İk Tark-ül-Hüsnâ*.

Kâşgarlı Mahmud *Dîvânü lugâti't-Türk*'ü 1 Cemâziyelevvel 464'te (25 Ocak 1072) yazmaya başlamış ve birkaç defa gözden geçirip yeni ilâveler yaptıktan